ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ• ОБЛАСТ РУСЕ

7150Две могили, бул."България"84, тел.централа: 08141/3999;
e-mail:obshtina@dvemogili.egov.bg

Вх.№ 66/17.03.2025 г.

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ДВЕ МОГИЛИ

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА
От
Инж. ГЕОРГИ АНГЕЛОВ ВЕЛИКОВ
ВрИД Кмет на Община Две могили

ОТНОСНО: Приемане на отчет на Програмата за развитие на туризма за 2024година.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Съгласно чл. 12 на Закона за туризма**,** кметът на общината разработва Общинска програма за развитие на туризма и внася в Общински съвет отчет за нейното изпълнение.

В Община Две могили има условия за развитие на
- културен,
- селски,
- винен,
- еко,
- приключенски и спортен,
- религиозен

които са взаимно свързани и не могат да се развиват самостоятелно.

Туризмът оказва значителен принос за икономическото развитие в Община Две могили и може да спомогне за постигането на целите на различните европейски, национални, регионални и местни политики благодарение на своите междусекторни икономически и социални измерения и високото съотношение на микро-, малките и средните предприятия, които извършват дейност пряко или непряко по веригата за създаване на стойност в туризма.

Отчитаме сравнително добра 2024 година.

Най-важният туристически обект Пещера „Орлова чука“ отвори в законно установените срокове – 1-ви април. Приходите, отчетени от Общинско предприятие „Обществено хранене“, вече са приети от ОбС. Планувaните приходи от вход в пещерата не са изпълнени, поради наложени санкции и недопускане на многобройни групи в пещерата. Съгласно заповедта от 1962 година на МОСВ за режим на достъп в обекта, групите не могат да са по-многобройни от 15 човека. Така се стигна до невъзможност големите групи туристи – български или румънски, да посетят нашия най-важен и атрактивен туристически обект. През 2025 година ще предложим отново на МОСВ да преразгледа режима за достъп в пещерата, тъй като туристическите маршрути не достигат до галериите на прилепите и не нарушават техния ритъм на живот. Сумите от продажбата на рекламни материали в обекта е изпълнена, но е недостатъчна. Необходимо е да се предлагат нови и разнообразни сувенири и артикули. Все още липсва квалифициран персонал, говорещ чужди езици.

През годината, в района на пещера „Орлова чука“ са проведени съвместни спортни и туристически мероприятия, заедно с членовете на пещерен клуб „Приста“ Русе, Туристическо дружество „Академик“ и представители на спортни клубове към Русенския университет. Членовете на клуба редовно почистват и поддържат туристическите пътеки в района на пещерата.

През 2024 година размерът на внесения туристически данък е в размер на 1120,00 лв.
През изминалата година на територията на общината работят следните категоризирани къщи за гости:

Къща за гости „Черни лом“ с. Острица, 8 стаи, 12 легла и самостоятелно заведение за хранене към къщата. Предлага храна от собствено производство, допълнителни туристически атракции, голям и малък външен басейн, отлично обслужване. Категория „една звезда“.

Фирма КИМТ-Д Красимир Димов –къща за гости „Бялата къща“ 3 стаи с 5 легла в с. Пепелина.

Къща за гости „Еделвайс“ гр. Две могили, 5 стаи с 9 легла. Има самостоятелно заведение за хранене, външен кът за отдих, барбекю, малък басейн.

Къща гости „Чардака“ – 3 стаи със 7 легла, стопанисвана от ЕТ „Евнер Ферзов – Енко – Енвер Ферзов“ , с. Батишница, ул. Вит 17

Къща за гости „При Енко-то“ – 3 стаи с 5 легла, стопанисвана от ЕТ „Евнер Ферзов – Енко – Енвер Ферзов“ , с. Батишница, ул. Рила 8

Самостоятелни стаи „Вила Нелче“ с. Пепелина

Фирма Жокей ООД – стопанисва самостоятелни стаи за гости „Уикенд“ – 4 стаи с 8 легла в Две могили, ул. Максим Горки 8

Предвидената сума от категоризации на заведения за хранене и развлечения не е изпълнена поради факта, че затвориха търговски обекти и заведения за хранене. През 2025 година предстои няколко от работещите заведения за хранене да подновят категоризацията си..

За поредна година Две могили бе контролна точка на вело-маршрут „Дунав Ултра“, но през 2024 година това бе Спортния комплекс „Филип Тотю“. Участниците, над 130 велосипедисти от България, Румъния, Украйна, САЩ, бяха посрещани отново от двойника на Филип Тотю /в ролята на войводата - Иван Калинов от с. Кацелово/. За всеки от участниците имаше индивидуални подаръци с надпис „Община Две могили. Отново най-голямата реклама и благодарност за нас бе класирането на контролната точка като „най-желана от участниците и най-добро посрещане от домакините“. Благодарение на спонсори от Две могили бяха осигурени хранителни продукти и напитки за посрещане на велосипедистите.

През 2024 година, по повод годишнина от рождението на войводата се проведе второто издание на вело-поход в общината с маршрут Две могили – Широково – Чилнов – Бъзовец – Батишница – Две могили, общо около 36 км. Участваха над 50 велосипедисти на възраст от 13 до 80 години от Две могили и общината, както и представители от гр. Русе. Всеки от участниците получи подкрепителни напитки, храна и грамоти за участие. Намерението на общината е, този вело-поход да бъде ежегоден.

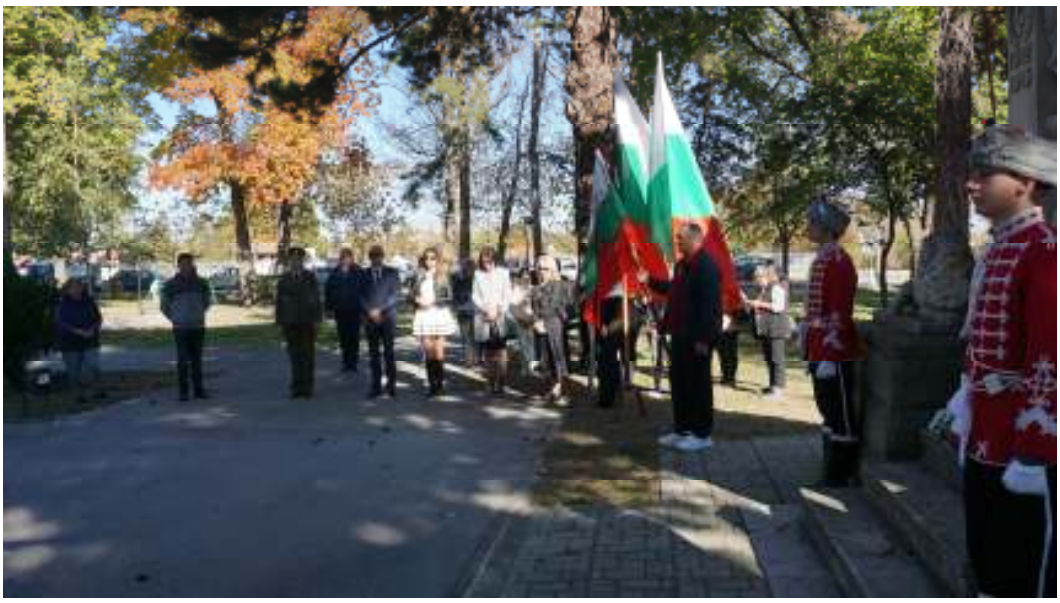
Благодарение на упоритата работа на екипа на СНЦ „Развитие на социалния капитал“ гр. Две могили, през 2024 година бе записана аудио и видео версията на песента за войводата Филип Тотю, по стихове на уредника на музея г-н Койчо Пенчев. По идея и финансирани от сдружението, на територията на общината са почистени военни паметници, почистени са туристически пътеки, изготвени за указателни табелки. Съвместната работа ще продължи и през 2025 година в изпълнение на проекта за дребномащабна инфраструктура и изграждане на чешма в двора на къщата на Филип Тотю.

През изминалата година са отбелязани всички бележити дати и годишнини, свързани с нашата история.

Мероприятията, част от Културния календар 2024 на Община Две могили и предлагащи прекрасни условия за културен туризъм, се провеждат съвместно с Народно читалище „Св. Св. Кирил и Методий 1919“, с ЦПЛР „д-р Пангелов“, СУ „Св.св. Кирил и Методий“, ПГСС „Кл. А. Тимирязев“, ДГ „Св.св. Кирил и Методий“, ЦОП, с пенсионерските клубове.

Провеждането на „Празника на плодородието“ в с. Чилнов, Фолклорния фестивал „Жива вода“ в с. Каран Върбовка, Събора на хърцоите в с. Кацелово и Празника „Заобичай Широково“ привличат за участие все повече колективи от общината и района. За поредна година най-мащабно, добре организирано и проведено бе събитието в с. Чилнов. Очаква се празникът да стане и международен.

За първи път бе отслужена Архангелова /войнишка/ задушница, заедно с представители на Военно окръжие I степен гр. Русе. Събитието се очаква да стане традиционно в памет на загиналите във войните жители на Две могили и общината.

Със средства от бюджета през 2024г. започна реконструкцията на парковото пространство до НЧ „Св. Св. Кирил и Методий 1919“, където бе поставен и барелеф на солунските братя. Обектът е приет през 2025г.

Продължава съвместната работа по разкопките на Широковско кале между общината и РИМ Русе. През 2024 г. с целево финансиране от страна на Община Две могили цялостно бе проучена масивна триъгълна кула, фланкираща от север входа на протейхизмата (външната крепостна стена) на късноантичния обект и пространството около каменното стълбище, отвеждащо до бойната площадка на протейхизмата. От научна гледна точка, най-значимият резултат от археологическото проучване бе разкриването на голямо вкопано жилище, със сигурност функционирало през 30-те години на VII в. което го превръща в едно от най-късните по хронология документирани жилища от античната епоха в днешна Северна България.

ШИРОКОВО
2021

ШИРОКОВО
2022

ШИРОКОВО
2023

По време на тържествата за отбелязване на 55 години от обявяване на Две могили за град, на тържествени церемонии бяха удостоени и връчени почетни звания

- д-р Бисер Петров - Почетен гражданин на град Две могили и общината
- Боян Тончев и Цветелин Панчев – с почетния знак „Филип Тотю“
- Валентин Ангелов – награда на кмета за заслуги в областта на спорта.

През м. ноември с почетния знак „Филип Тотю“ бе удостоен и г-н Илия Колев – за заслуги в областта на културата.

От 2020 година след Ковид пандемията, до настоящия момент, временно са прекратени гостуванията или посрещане на делегации от побратимените ни общини от Румъния, Молдова, Полша, Украйна, Турция. Контактите с тях сега са само чрез поздравителни картички, мейли и разговори по телефона. Вярваме, че предстои възстановяване на побратимените отношения.

Във връзка с предвидените дейности по изработване на рекламни сувенири и материали, можем да отчетем, че през 2024г. са изработени керамични чаши и чинии, знаменца – копие на знамето на Филип Тотю, монети с лика на войводата и на пещерата. Не е достатъчна рекламната

дейност по отношение на участия в туристически борси и изложения, изработване на брошури, флаери и други.

Информация за проведени събития се публикуват във фейсбук страницата на общината, в-к Утро“, телевизия КИС-13 и други рекламни сайтове. Освен репортажи, сме имали директни включвания по БНТ и КИС-13.

Разглеждайки туризма като цялостно свързана дейност, може да отбележим, че има слаби резултати по отношение на рекламата, разработването на проекти за района на пещерата и в областта на туризма като цяло. Туристите, посещаващи общината и нейните забележителности вече имат възможност за по-продължителен престой – има 4 новооткрити къщи за гости, но организирани групи от 30-40 човека не могат да бъдат настанявани при нас заради малкия капацитет на местата ни за настаняване, и затова се предпочитат еднодневния престой.

Община Две могили е член на Организацията за управление на Дунавски туристически район /ОУДТР,/ но все още няма осъществени съвместни инициативи. Недостатъчни са дейностите и съвместна работа между община Две могили и ПП „Русенски лом“, Община Иваново, както и други спортни сдружения и организации.

Проектът за отчет е разгледан и приет на заседание на Консултативния съвет по туризъм към Община Две могили.

Въз основа на това, и в съответствие с Плана за действие от приетата Областна стратегия за устойчиво развитие на Област Русе 2020-2030, предлагаме отчет за финансовата част от програма за развитие на туризма за 2024 година.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал.1, т. 23 във връзка с чл. 27, ал.3 от ЗМСМА, чл.3, ал.2, т.24 от Правилник № 1 за организацията и дейността на Общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация, чл. 12, т.1 от Закона за туризма и Докладна записка №_____/ _____предлагам следния проект за

Р Е Ш Е Н И Е:

1. Приема Отчет за изпълнение на Програмата за развитие на туризма в община Две могили за 2024 година,

Приложение: Финансов разчет за изпълнение на Програмата за развитие на туризма в община Две могили за 2024 година.

ОТЧЕТ

Финансови показатели в сектор Туризъм

ПРИХОДИ 2024г.

№ по ред	Показатели	План 2024г	Отчет 2024г.
01	Вход в Пещера „Орлова чука”	130000,00	87150,00
02	Нощувки в хижа „Орлова чука	2000,00	13625,00
03	Категоризация на обекти	3500,00	955,00
04	Туристически данък	300,00	1120,00
05	Продажба на рекламни материали	3500,00	4362,00
06	Други /спонсорства, дарения/	2000,00	560,00
		141300,00	**107772,00**

РАЗХОДИ 2024г.

№ по ред	Показатели	План 2024г	Отчет 2024г.
01	Изработване на рекламни материали	2500,00	2260,00
02	Категорийна символика на ЗОХ	550,00	350,00

03	Публикации в рекламни сайтове	1500,00	620,00
04	Застраховка „Живот”	500,00	500,00
05	Участие в Организацията за управление на Дунавски туристически район /членски внос/	500,00	0,00
06	Участия в туристически борси	2500,00	0,00
07	Изработване на 5 бр. рекламни билборда	2500,00	0,00
07	Други	2500,00	2500,00
		11850,00	**2740,00**

Забележка: *Сумите, предвидени за развитие на туризма са предвидени в Бюджета на Община Две могили в съответните раздели.*

Инж. ГЕОРГИ ВЕЛИКОВ
ВрИД Кмет на Община Две могили

Изготвил:
Иваничка Янкова, мл. експерт „КВТЗП”
Съгласували:
Галина Милева, гл. юрисконсулт